

Sådan tager Ringsted Vindmølle sig ud udefra. Mange gæster besøger i samme omgang museet, der i mange år også har haft juleudstillinger i december.

I december vrimler det også her med børn og nisser

Jul i den gamle mølle

Mange juleeventyr foregår i eller omkring en mølle. Og de danske møller er da også et stykke historie, som går godt i spænd med julens nostalgi. I Ringsted Vindmølle, som fungerer og maler mel hele året, har den fortælleglade Morten "Møller" Sørensen sin gang. Og op til jul er hans rundvisninger særligt børnevenlige.

Når Morten "Møller" Sørensen fortæller, er der ikke mange ophold i talestrømmen. Til gengæld er der ingen fare for at komme til at kede sig undervejs. For ordene er båret af et brændende engagement, og munterhederne flyver i højt tempo gennem luften.

Det gælder også, da han fortæller en skoleklasse fra Allindelille Friskole, hvordan møllestenene i en Ringsted Vindmølle fungerer. Til formålet bruger han to modeller i miniformat.

Jeg bliver jo ældre, og jeg kan ikke løfte den store møllesten, der står derhenne. Så jeg har fået lavet to små i stedet for, siger Morten, 62 år.

Rummet omkring ham er de-

koreret med gran, juletræer og julebukke og befolket af flokkesvis af nisser og julemus samt et enkelt egern hist og her. Sådan ser der ud i Ringsted Vindmølle hvert år i december. Mus af den sprællevende slags uden nissehuer er man derimod lykkeligt fri for i møllen.

Her er simpelt hen for koldt. Selv om sommeren bliver her aldrig rigtig varmt, og musene foretrækker at være andre steder, forklarer mølleren.

Og sandt er det, at man skal være godt klædt på for ikke at fryse, når man er med Morten på rundvisning i møllen, hvor de mange poser med "Vindmølle-mel" fuldender følelsen af nostalgi og svundne tider. Melet kan i øvrigt købes på stedet og er ovenikøbet økologisk. Ringsted Vindmølle er ifølge Morten den eneste mølle i landet, som fortsat er i funktion og maler mel året rundt.

Vi følger med Morten og børneflokkene en etage op til sigteloftet, hvor han beretter lidt mere om produktionen af forskellige typer mel og blandt andet fremviser kopelevatoren, der er beregnet til at transportere kornet opad

i møllen. For at lette forståelsen hos børnene fremdrager han denne gang en minimodel af en af maskinens trekantede beholdere eller "kopper", som de kaldes.

Kan man drikke af den? spørger et af børnene.

Det kan man sagtens. Men det er en god idé at vaske den først, svarer Morten med et smil.

Vi fortsætter yderligere en eta-

ge op og havner på broloftet, som er endestationen, når det er børn i den yngste aldersgruppe, der er på rundtur.

Ovenover har vi kværnloftet, hvor kornet bliver kværnet. Her holder de rigtige, levende nisser til, og de skal have fred og ro, forklarer Morten.

En del af den detaljerede viden, der flyder fra møllerens

Morten "Møller" viser sin hustru, Kirsten, årets hyggelige jule- og nisseudstilling.

Omgivet af nisser, gran og sække med mel slår mølleren sig veloplagt løs til glæde for de besøgende børn.

Kirsten og Morten har dannet par i mere end 30 år og bor ikke langt fra møllen.

mund, ryger givetvis hen over hovedet på ungerne. Men at han ved det meste om møller og melproduktion, er man ikke i tvivl om, og publikum hænger trofast på. Afslutningsvis får børnene hver en chokoladejulemand.

Tømreren blev møller

Historien om, hvordan Morten havnede i sit specielle erhverv og fik sit mundrette tilnavn, begyndte i 1983:

Møllen blev oprindeligt opført i 1805. I 1983 blev den købt af den lokale erhvervsmand Bjarne Jensen, som var en af grundlæggerne af firmaet Glunz & Jensen, der havde stor succes med at producere udstyr til grafiske virksomheder. Bjarne var født og opvokset i byen og havde som barn set møllens vinger dreje rundt. Nu gjorde det ham trist at se det historiske bygningsværk forfalde.

Bjarne kontaktede derfor møllebyggeren John Jensen, som

Nisser kan altid begejstre de små størrelser. Til ære for de lidt ældre børn har Morten gemt 24 nisser forskellige steder i møllen, og så kan nissejagten ellers gå ind.

ligeholdelse og dels udfører andre opgaver i de øvrige ejendomme, der er ejet af PBI Holding. Møllens åbningstider er som regel de samme som dem på Ringsted Museum lige ved siden af, og åbningsdagene er hver tirsdag til torsdag samt om søndagen. Men min telefon er altid åben, og hvis man ringer til mig, vil man stort set altid kunne få en rundvisning, medmindre jeg lige frem er bortrejst.

Alle coronaregler overholdes selvsagt, og på åbningsdagene er det en god idé at bestille billet i forvejen, så man undgår ventetid.

Jul med familien

Julepynt og nisserier i en mølle, der tilbyder de besøgende et indblik i Danmarks fortid, er en oplagt idé. Julen og "de gode, gamle dage" er jo to begreber, der går smukt i spænd. Og allerede i årene 1987-1990 begyndte Morten at jule i møllen i højtiden.

Dengang var der mest tale om mekaniske nisser, som vi lejede i julemåneden. Jeg har julepyntet gennem alle årene, og de seneste seks-otte år har udstillingen set ud, som den gør i dag med mange smånisser.

Mølleren bor tæt på sin primære arbejdsplads med livsledsageren gennem mere end tre årtier, hans seks år ældre hustru, Kirsten. Parret har tre børn på 44, 41 og 30 år og fem børnebørn.

Vi plejer at samle hele flokken lillejuleaften. Så får vi god mad og pynter træet. Selve juleaften fejrer vi normalt kun med et af "holdene", fortæller parret.

Kirsten har to af børnene med sig fra et tidligere ægteskab. Hun boede i Roskilde, da hun mødte mølleren.

For Morten var det dog ikke en mulighed at flytte til Roskilde og dermed væk fra sin elskede mølle. Så børnene og jeg rykkede hertil. Vi blev gift i 1988, husker Kirsten, der som 60-årig gik på efterløn på grund af psoriasisigt.

Morten har ikke noget umiddelbart ønske om at vinke farvel til sit job:

Jeg elsker det over alt på jorden og var nærmest parat til at arbejde uden løn, hvis det kom dertil. Tilskyndet af Kirsten vil jeg drosle lidt ned, nu hvor jeg har nået efterlønssalderen, men jeg slipper ikke møllen helt. Den er som et ekstra barnebarn og min altoverskyggende interesse, som jeg endda er så heldig at kunne leve af.

Jeg er den eneste håndværker i firmaet, og hvis nogle af ejendommene pludselig er uden vand juleaften, er det mig, de ringer til. Det er ikke altid belejligt, men de gode oplevelser opvejer det let. Især i december, hvor der kommer flere børn i møllen i løbet af tre uger, end der gør i hele resten af året, siger Morten "Møller" Sørensen. □

Af Johan Isbrand.

Foto: Gregers Overvad

johan.isbrand@familiejournal.dk